

EGE DÜNYASI LİMAN KENTLERİ SİKKE, MÜHÜR VE AĞIRLIKLARI

***PORT CITIES OF THE AEGEAN WORLD
COINS, SEALS AND WEIGHTS***

Editörler / Edited by
Ceren Ünal - Akın Ersoy
Cengiz Gürbıyık - Başak K. Kasalı

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yayınları

Yayın No: 0032

MANİSA 2018

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 2018/31 sayılı ve XXIX no'lu kararı ile basılmıştır.

EGE DÜNYASI LİMAN KENTLERİ SİKKE, MÜHÜR VE AĞIRLIKLARI

Doç. Dr. Ceren Ünal

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü

Doç. Dr. Akın Ersoy

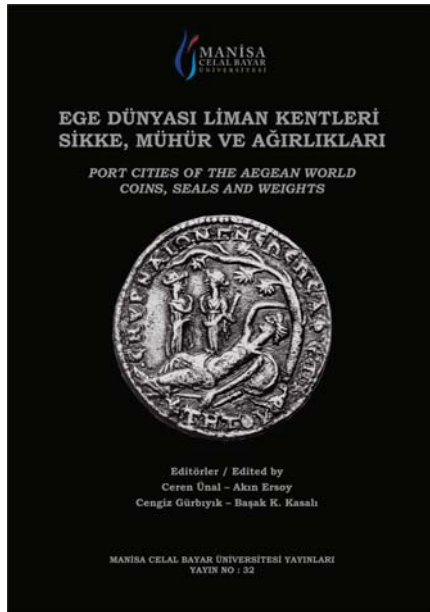
Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü

Dr. Öğr. Üy. Cengiz GÜRBİYİK

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü

Dr. Öğr. Üy. Başak K. Kasalı

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü

Kapak Tasarım: Serat KOTAN - Ömer YILMAZ

Baskı - Cilt : Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlük Basımevi -MANİSA

1. Baskı - 2018

ISBN: 978-975-8628-69-8

Bu kitabın Türkçe yayın hakları kitabın hukuki yayımcısına ait olup her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir biçimde çoğaltılamaz, dağıtılamaz yeniden elde edilmek üzere saklanamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz ancak normal ve kanuni iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

ÖNSÖZ

Bu yayın, Ege Dünyası Liman Kentleri ile ilişkili Arkaik-Klasik ve Hellenistik döneme, Roma Eyalet sistemine, Bizans İmparatorluğu dönemine, Venedik ve Ceneviz'in yanı sıra Ortaçağ Avrupa, Batı Anadolu Beylikleri ve Osmanlı dönemine ait sikke, mühür ve ağırlıkları hakkında yapılan kapsamlı araştırma ve çalışmalar sonucu ortaya çıkarılmıştır. Kitap çalışmasının oluşum temelleri Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü ve Symrna Antik Kenti Kazılarının ortak çalışmasıyla İzmir ve Manisa'da 01-02 Kasım 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Uluslararası Ege Dünyası Liman Kentleri Sikke Mühür ve Ağırlıklar Sempozyumu" sonunda alınan karara dayanmaktadır. Sempozyumda sunulmuş, araştırma sonuçlarına dayanan, özgün değere sahip ve çok daha kapsamlı çalışmalar yayında bir araya getirilmiştir.

Çalışmada yer alan bölümler alanlarında uzman ve yetkin uluslararası ve ulusal akademisyenler tarafından oluşturulmuştur. Kitap çalışmasına katkı sağlayan akademisyen, uzman ve araştırmacılar Ege Dünyası'nda binlerce yıllık süreci kapsayan içerikte, liman yerleşkelerinin dönemlere dair konumlarını, siyasi ve ticari ilişkilerini ve toplumların iç içe geçtiği yerlerdeki etkileşimlerini oldukça etkileyici bir üslupla sunmaktadırlar. Ege Dünyası liman kentlerinde gerçekleştirilen kazılarda, müzelerde ve özel koleksiyonlarda bulunan sikke, mühür ve ağırlıkların yer aldığı çalışmanın yeni bilgiler ve buluntuları içermesi ise değerini ifade etmektedir.

Uluslararası Ege Dünyası Liman Kentleri Sikke, Mühür ve Ağırlıklar Sempozyumu'nun düzenlenmesi için değerli katkılarını sağlayan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlüğü, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, Symrna Antik Kenti Kazıları, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Manisa Şehzadeler Belediyesi, İzmir Ticaret Odası, Tutku Tours ve Fortis Travel'a teşekkür ederiz.

Kitap çalışmasının basımı aşamasında verdikleri destek ile bizleri onurlandıran Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Ahmet Kemal Çelebi ve Rektör Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Muzaffer Tepekaya'ya teşekkürlerimizi sunarız.

FOREWORD

This publication has been brought to light as a result of comprehensive researches and studies worked on the coins, seals and weights belonging to Medieval Europe, the Western Anatolian Beyliks and the Ottoman Empire periods as well as the Archaic-Classical and Hellenistic period, which is related to the Port Cities of the Aegean World, the Roman State system, the Byzantine Empire period, Venice and Genoa. The accrual basis of the compilation is based on the decision taken at the end of the “International Symposium on the Port Cities of the Aegean World: Coins, Seals and Weights” which was carried out inside a collaborative work of Manisa Celal Bayar University, Faculty of Science and Letters, Department of Art History, Dokuz Eylül University, Faculty of Letters, Department of Archaeology between the dates of 01 and 02 November 2017 in İzmir and Manisa. The featured comprehensive studies, which have an authentic value and were presented at the symposium and based on the results of the research, have been assembled in the publication.

The sections included in the study have been formed by international and national academics that are expert and proficient at their fields. The academics, experts and researches contributed to the compilation present the positions, political and commercial relations, and interactions, at the places where societies were intertwined, of the port settlements regarding to the periods in the content that covers up a thousands of years’ continuum in an impressive style. The study, in which the coins, seals and weights found in the excavations performed in the port cities of the Aegean World, museums and private collections are involved, contains new information and findings and it points out the value of the study.

We would like to give our thanks to the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey, Turkish Historical Society, the Rectorate of Manisa Celal Bayar University, the Rectorate of Dokuz Eylül University, the Ancient City of Smyrna Excavation, Manisa Celal Bayar University Scientific Research Projects Coordination Unit, İzmir Metropolitan Municipality, Manisa Şehzadeler Municipality, İzmir Chamber of Commerce, Tutku Tours and Fortis Travel providing their valuable contributions in order to arrange the “International Symposium on the Port Cities of the Aegean World: Coins, Seals and Weights.”

We would like to express our gratitude to the Rector of Manisa Celal Bayar University Dear Prof. Dr. Ahmet Kemal Çelebi and the Vice Rector Dear Prof. Dr. Mr. Muzaffer Tepekaya who have honored us with the support they have bestowed at the stage of publishing the compilation. We are also grateful to them for their support at every meeting in order to carry out the study at high-end level both contextually and visually.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Evren AÇAR

Coin Findings a Wine Workshop in Antandros 1

Michel AMANDRY

Monetary Production in the Cycladic Islands Under the Roman Empire (From Augustus to Gordian III) 33

Vera BULGURLU

Kadıkalesi/Anaia Byzantine Lead Seals from the Excavation Seasons 2011-2017 42

Benedotto CARROCCIO

Not Only Kymaeans, Not Only Aeolians: New Lights on Local and Foreign Coin Circulation in the Port City of Kyme From Italian Excavations 56

Burçak DELİKAN

Metropolis Kazısı Sikke Buluntuları 70

Zeliha DEMİREL GÖKALP

Anadolu'nun Ege Kıyılarında Erken Bizans Dönemi Sikke Dolaşımı 83

Zeliha DEMİREL GÖKALP-ALAN M. STAHL

A Hoard of Venetian Coinage of Doge Antonio Venier from Emet in Kütahya 99

Vera GURULEVA

Sherif Osman Nuri Bey and Byzantine Glass Weights from the State Hermitage Collection Found in İzmir 111

George KAKAVAS

Halai (East or Opountian Locris, Pthiotis): An Important Port of the Aegean Sea, The Numismatic Evidence from Antiquity (400 B.C.) to the 12th Century A.D. 121

Yiannis KOKKINAKIS

Money Circulation in an Aegean Economy: The City-Port of Hermoupolis in the Nineteenth Century 135

Elena KORKA-Constantine LAGOS

Coin Finds at Koutsongila Ridge as Evidence on the Circulation of Coinage and
Commercial Contacts Through Kenchreai Harbour During Antiquity 150

Ioanna N. KOUKOUNI

Coins and Seals in Byzantine and Genoese Chios (Fifth- Sixteenth Centuries) 165

Theodoros KOUREMPANAS

Coins from Excavations at Myrina (Lemnos) 183

Dimitrios Ath. KOUSOULAS

Hercules' Depiction on Koan Coins in its Historical-Artistic Context 187

Eleni LIANTA

The Byzantine Numismatic Single Finds from the Thessalonica Metro
Archaeological Excavations: 2008-2015 198

Wilhelm MUESELER

Pigs with Wings, The Port Towns of Phoinike and Phaselis in Eastern Lycia
During the 5th Century BC 216

Zeynep ÇİZMELİ ÖĞÜN-Anthony HOSTEIN

Unpublished Die-Links from Alexandria Troas (Trebonius Gallus and Valerian) 222

Merve SARILAR ÖZDEMİR

Sikkeler Işığında Ionia Bölgesi'nde Seleukosların Varlığı 232

Hüseyin Murat ÖZGEN

Adramytteion'dan Ioannes VIII (Xiphilinos) Konstantinopolis Patriklik
Mührü Buluntusu ve "E Yapısı" İkincil Kullanımı 243

Hüsnü ÖZTÜRK-Haluk PERK

Aydınoğulları Sikkelerine Genel Bir Bakış ve Aydınoğlu İsa Bey'e Ait
Neşredilmemiş Bazı Sikkeler 255

Charikleia PAPAGEORGIADOU-Eleni GKADOLOU

Archaic Coin Hoards and Maritime Connectivity in the Eastern Mediterranean 265

Eugen PARASCHIV GRIGORE- Ioana PARASCHIV GRIGORE

Commercial Lead Seals from Smyrna Discovered in Dobroudja 276

Kadir PEKTAŞ	
Milas'ta Ortaya Çıkarılan İki Define Hakkında Notlar	287
Haluk PERK	
Kzykos Antik Kenti Terazı Ağırılıkları Haluk Perk Koleksiyonu	294
Alan M. STAHL	
The Fourteenth Century Ducats of the Emirs of Aydın	303
Betül TEOMAN	
Kadıkalesi-Anaia Kazıları (2001-2016) Türk Dönemi Sikkeleri	313
Ceren ÜNAL	
Iconography and Importance of Palaeologan Coin Finds from Kadıkalesi/Anaia Excavation	329
Peter vanALFEN	
The Limits of Cooperation: Prolegomena to a Die Study of the Archaic Silver Coinages of Phokaia	342
Oya YAĞIZ	
Adramytteion Kazılarında Ele Geçen Sikkeler	353

